UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quo[d] sacerdos peccat in p[re]ferendo [ver]ba [con]secrat[i]o[n]is

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

¶ Scd̃us caſus. ſi ſacerdos dicat hoc eſt corpus xp̄i. ⁊ nõ hoc eſt corp⁹
meum. dubitat̃ vtꝝ ꝯſecraret corp⁹ xp̄i. Rñdetur ꝙ nõ. q² om̄is xp̄i actio
noſtra eſt inſtructio. ſ3 xp̄s cũ his verbis nõ ꝯſecrauit. ergo nec nos. ipſe
em̄ ſacerdos ſtat in pſona xp̄i qñ ꝯficit. igit̃ ſicut xp̄s ꝯfecit dicendo. hoc
eſt corpus meũ. ſic etiã ſacerdos in pſona xp̄i volens ꝯficere debet dicere.
ſed tñ illa eſt iam forma ꝯpleta. hoc em̄ eſt corpus meũ. quia eccleſia addit
hanc dictõem (em̄) ꝓpter p̄cedentiũ verboꝝ ꝯnexionẽ. vt ſupra declaratuꝫ
eſt. ¶ Tercius caſus eſt. vtꝝ xp̄s eiſdem verbis in die cene ꝯfecit corp⁹
ſuum quibꝫ mõ nos ꝯficimus. Ad hoc ſm aliquos rñdetur ꝙ nõ. q² de
us ſine verbis ꝯfecit. ⁊ poſt cenã tradidit formã diſcipulis ſuis. Et ratio
ipſoꝝ eſt. q² pater oĩpotens virtutẽ ⁊ potentiã ſuã nõ alligauit ꝟbis. Sꝫ
hoc videt̃ eſſe falſum. q² xp̄s in inſtitutõe huius ſacramẽti in iſtis ꝟbis de
dit exemplũ ſuis diſcipulis de mõ ꝯficiendi cũ dixit. exemplũ dedi vobis
vt ⁊ vos ita faciatis. Alij ꝟo dicũt ꝙ xp̄s in ꝯſecratõe ꝓtulit illa ꝟba cau
te ⁊ ſub ſilẽtio. ⁊ poſtea alta voce exp̄ſſit illa. Ad rõnem ergo p̄dictã rñde-
tur ꝙ ſic nõ alligauit. q² potuit aliter facere. ꝟbi gr̃a. aĩa creat̃ ⁊ in creãdo
corpori organizato infundit̃. ⁊ deus poſſet aĩam nõ infundere ſi ei placeret
¶ Quartus caſus eſt. ſacerdos dicens hec verba. hoc em̄ eſt corpus me
um. tũc ibi dubitat̃. vtꝝ hoc ꝓnomẽ (hoc) ſcat ibi veꝝ corpus xp̄i. an nõ
Si dicat̃ ꝙ nõ. tũc illa oratio eſt falſa. hoc em̄ eſt corpus meum. Si aũt di
cat̃ ꝙ ſic. tunc illa ꝟba nõ faciũt efficaciã quo ad ꝯſecratõem. q² hoc ꝓno-
men hoc ſacerdoti demonſtrat hoc qđ ſentit̃ ibi. ⁊ illud nõ eſt veꝝ corpus.
Ad hoc dicendũ eſt ꝙ q̄dam magiſtri reſpondent in ſuis queſtionibꝫ cir
ca quartũ ſententiaꝝ. ꝙ hoc ꝓnomẽ hoc. ibi nõ facit demonſtratõem ad
ſenſum. ſed ad intellectũ. quia intellectus debet hoc apprehendere qđ ſen-
ſus nõ poteſt capere. ⁊ illa ꝯſecratio corporis xp̄i fit in omibus iſtis verbis
ſimul captis. et ergo illa in ꝯſecratõne debent ꝓferri ſine pauſa. ¶ Quin-
tus caſus eſt. ſi ſacerdos bñdicendo panem preciſe diceret illa verba. hoc
em̄ eſt corpus meũ. dimittendo verba p̄cedentia. vtꝝ tunc ꝯficiat. Ad h̄
reſpondent aliqui ꝙ ſic. quia quilibet ſacerdos poteſt conficere ſub illis
verbis q̄ ſunt de eſſentia forme ꝯſecratõis. ⁊ talia ſunt illa p̄dicta. igit̃ ⁊c.
Sed alij dicunt ꝙ de neceſſitate p̄requiruntur verba precedentia vſqꝫ ad
finem dicendo. hoc em̄ eſt corpus meum. Et ratio huius eſt. q² ad hoc
ꝙ verba ꝯſecratõnis habeant efficaciã requiritur de neceſſitate ꝙ intelli-
gantur de pſona xp̄i. ſ3 illa verba nõ poſſunt bene intelligi p̄termiſſis ver
bis precedẽtibus de perſona xp̄i. Et ſic ꝯſequenter dicunt ꝙ bene verum
eſt ꝙ iſta ſunt verba ꝑ que q̄libet ſacerdos poteſt ꝯficere. ſed alia ꝟba ſunt
cauſa ſine qua nõ. ¶ Sextus caſus. circa omnia p̄dicta dubitatur. quia
videtur ꝙ nullus homo digne poteſt accedere ad hoc venerabile ſacramẽ
tum. q² euãgelica veritas dt̃ p̄ma Joãnis p̄mo caplo. Si dixerimus ꝙ
peccatũ nõ habemus ⁊c. ⁊ ergo videtur ꝙ nullus eſt ſine peccato. ⁊ ꝑ cõ-
ſequens nullus poteſt etiam digne accedere. ex quo debet eſſe purus et ſine
peccatis. Reſpõdetur ꝓut etiã ſupra habitũ eſt. ꝙ peccatum eſt duplex.
ſcꝫ veniale ⁊ mortale. modo dictũ ſancti Jo. intelligit̃ de pctõ veniali. q²
de illo nullus p̄t ſe p̄cauere. ⁊ illud ꝑ ſacramẽti ſumptõem penitus abſor-
betur. Sed a pctõ mortali p̄t ſe q̄libet hõ abſtinere ⁊ p̄cauere. Vel dica-

tur ſic. ꝙ ꝯtritio eſt duplex. q̄dā eſt certitudinis. ⁊ ex illa nullus hō p̄t ſe cognoſcere an dignus ſit vel indignus ad h̄ ſacramētū ſuſcipiēdū. Alia ē cōtritio q̄ ſit ex ſignis. ⁊ ſm illā q̄libet hō p̄t ſcire vtꝝ dignus vel indign⁹ ſit ad hoc venerabile ſacramētū. Quoꝝ ſignoꝝ ſunt q̄ttuoꝛ. p̄mū eſt. libēter et deuote audire verbū dei. ⁊ ſic de alijs q̄ ſupra patuerūt

¶ Quibus non eſt dandum corpus chriſti

furibūdus ſtult⁹ vel luſoꝛ hereticus
Ebrius inſanus erroneus et male credens
carentib⁹ diſcretōe euchariſtiā p̄dicti
Cum pueris domini corpus non ſuſcipiant hi
.i. euētu labit̄ admiſtras corp⁹ xp̄i
Si caſu cadit in terram dum porrigis illud
īfirmis s. quā tetigit diligēter
Egris vel ſanis. terram debes ſtudioſe
deponere s. illas .i. in loco ſanctuarioꝝ
Radere. raſuras vbi ſunt loca ſacra reponas
s. corpus xp̄i .i. eodē mō vt dictū eſt
Si ſupra lignum cadit aut lapidem facias ſic
.i. poſt tres dies egrotās ſecure corp⁹ xp̄i ſuſcipiat
Poſt triduum languens tute communicet eger
.i. rōnis potens hic hō infirmus
Dumq̄ꝫ ſue mentis eſt compos confiteatur
in die dn̄ico corp⁹ egris ꝯſecra xp̄i
Luce diei quod das infirmis confice corpus
.i. q̄n eſt nec̄cariū alijs dieb⁹ s. corp⁹ ꝯfici
Quando neceſſe ſubeſt alijs ferijs licet illud
corp⁹ xp̄i s. hoi .i. reuerētialiter
Hoc des lepꝛoſo ſi deuote petit illud
ego raymūdus q̄ patit̄ moꝛbū caducū .i. apopleticus
Nolo ꝙ accipiat epilenticus. aut ſimilis quis
eādē infirmitatē deſiſtat
Qui patiatur idem. niſi ceſſet leſio moꝛbi

¶ Poſtq̄ꝫ autoꝛ determinauit de ſumptōne corpis xp̄i. hic iā ponit aliq̄s regulas de iſtis q̄b⁹ nō eſt dandū corpus xp̄i. Et ſtat ꝑtus littere in q̄nq̄ꝫ regulis. Quaꝝ p̄ma talis eſt. ꝙ inſani. ebrij. erronei. ſtulti. frenetici. heretici ⁊ ſarraceni cū pueris carentib⁹ diſcretōe nō debēt ſumere corpus chriſti. Et rō eſt iſta. q2 oēs iſti abutūtur rōe. ſed hoc ſacramētum dꝫ ſumi ab illis q̄ vtunt̄ bona rōe. q̄re ſeq̄tur ꝙ ipi nō debēt ſumere corpus xp̄i. Scd̄a regula. ſi ex caſu euenerit ꝙ ipe ſacerdos deberet infirmis vel ſanis porrigere corpus xp̄i. ⁊ ipe mitteret cadere ſup terrā vel ſup lapidem vel lignuꝫ tūc ipe ſacerdos dꝫ eē ydone⁹. i. ita diſcret⁹ ꝙ radat terrā lapidē vel lignuꝫ et ponat in locū ꝯſecratū ⁊ ibi firmiter cuſtodiat. Sed tunc talis ſacerdos